

KOMISJONI OTSUS (EL) 2018/1575,**9. august 2018,****meetmete SA.28973 – C 16/2010 (ex NN 22/2010, ex CP 318/2009) kohta, mida Kreeka rakendas teatavate Kreeka kasiinode suhtes***(teatavaks tehtud numbri C(2018) 5267 all)***(Ainult kreeakeelne tekst on autentne)****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt eespool nimetatud sätetele ⁽¹⁾,

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

- (1) Ettevõtja DAET Loutraki AE – Club Hotel Loutraki AE (edaspidi „kaebuse esitaja“ või „Loutraki kasiino“) ⁽²⁾ esitas 8. juulil 2009 Euroopa Komisjonile (edaspidi „komisjon“) kaebuse kasiinode sissepääsutasude pealt makstavate maksude süsteemi käsitlevate Kreeka õigusaktide kohta, väites, et see süsteem kujutas endast riigiabi teatavatele kasiinoettevõtjatele. Kaebuse esitaja kinnitas 7. oktoobri 2009. aasta e-kirjaga, et ta ei ole vastu enda isiku avalikustamisele. 14. oktoobril 2009 toimus komisjoni ametnike ja kaebuse esitaja esindajate vaheline kohtumine. Kaebuse esitaja esitas 26. oktoobri 2009. aasta kirjaga täiendavad üksikasjad oma kaebuse toetuseks.
- (2) Komisjon edastas 21. oktoobril 2009 kõnealuse kaebuse Kreekale ja palus Kreekal selles tõstatatud küsimusi selgitada. Kreeka vastas komisjonile 27. novembril 2009.
- (3) 15. detsembril 2009 edastas komisjon Kreeka vastuse kaebuse esitajale. Kaebuse esitaja esitas oma märkused Kreeka vastuse kohta 29. detsembril 2009.
- (4) Komisjon küsis 25. veebruaril, 4. ja 23. märtsil ning 13. aprillil 2010 Kreekalt lisateavet ja Kreeka vastas 10. märtsil ning 1. ja 21. aprillil 2010.
- (5) Komisjon teatas 6. juuli 2010. aasta otsusega (edaspidi „menetluse algatamise otsus“) Kreekale, et ta algatab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõikega 2 ette nähtud ametliku uurimismenetluse seoses Kreeka rakendatud meetmega, mis seisnes madalama määraga maksu võtmises teatavate kasiinode sissepääsutasudelt (edaspidi „meede“). Menetluse algatamise otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽¹⁾ ja huvitatud isikutel paluti esitada oma märkused.
- (6) Komisjon sai 4. augustil 2010 menetluse algatamise otsuse kohta märkused kahelt väidetavalt meetme alusel abi saajalt: Mont Parnèsi kasiino ⁽³⁾ ja Thessaloníki kasiino ⁽⁴⁾.
- (7) Komisjon sai Kreeka märkused menetluse algatamise otsuse kohta 6. oktoobril 2010. aasta kirjaga. Kreeka ametiasutused esitasid vaidlustatud meetme kohta lisateavet 12. oktoobril 2010.
- (8) Kaebuse esitaja esitas 8. ja 25. oktoobri 2010. aasta kirjades märkused menetluse algatamise otsuse kohta.

⁽¹⁾ ELT C 235, 31.8.2010, lk 3.⁽²⁾ Consortium – Loutraki S.A. – Club Hotel Casino Loutraki S.A. (Κοινπραξία Δ.Α.Ε.Τ. – Λουτράκι Α.Ε. – Κλαμπ Οτελ Λουτράκι Α.Ε.), Voukourestiou 11, Akti Poseidonos 48, Loutraki, Ateena 10671, Kreeka.⁽³⁾ Mont Parnèsi kasiino, Elliniko Kasino Parnithas A.E., Agiou Konstantinou 49, 15124 Marousi Attikis, Kreeka.⁽⁴⁾ Thessaloníki kasiino, Regency Entertainment Psychagogiki kai Touristiki A.E., Agiou Konstantinou 49, 15124 Marousi Attikis, Kreeka ja Thessaloníki-Polygyrou tänava 13 kilomeeter, 55103 Thessaloníki, Kreeka.

- (9) Komisjon edastas 29. oktoobri 2010. aasta kirjaga Mont Parnèsi kasiino ja Thessaloníki kasiino esitatud märkused Kreeka ametiasutustele. Kreeka ametiasutused esitasid 6. detsembri 2010. aasta kirjaga oma märkused kolmandate isikute märkuste kohta.
- (10) Komisjon võttis 24. mail 2011 vastu otsuse 2011/716/EL (edaspidi „2011. aasta lõplik otsus“), ⁽¹⁾ ning tegi järelduse, et meede kujutas endast siseturuga kokkusobimatut riigiabi, ja andis korralduse abi tagasi nõuda.
- (11) Üldkohtu kantseleisse 3. augustil 2011 esitatud hagiavaldusega esitas Kreeka Vabariik 2011. aasta lõpliku otsuse vastu tühistamishagi (kohtuasi T-425/11). Tühistamise nõuded esitasid ka Etaireia Akiniton Dimosíou AE (kohtuasi T-419/11), Thessaloníki kasiino (kohtuasi T-635/11), Mont Parnèsi kasiino (kohtuasi T-14/12) ja Athens Resort Casino AE Symmetochon (kohtuasi T-36/12), kes on Thessaloníki kasiino ja Mont Parnèsi kasiino aktsionär.
- (12) Üldkohus tühistas 11. septembri 2014. aasta otsusega kohtuasjas T-425/11, Kreeka vs. komisjon ⁽²⁾ (edaspidi „2014. aasta kohtuotsus“), 2011. aasta lõpliku otsuse, tehes järelduse, et komisjon ei olnud tõendanud riigiabi olemasolu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.
- (13) Komisjon kaebas 2014. aasta kohtuotsuse 22. novembril 2014 edasi. Euroopa Kohus jättis 22. oktoobri 2015. aasta määrusega kohtuasjas C-530/14 P, komisjon vs. Kreeka, ⁽³⁾ (edaspidi „2015. aasta määrus“), komisjoni edasikaebuse rahuldamata ja jättis 2014. aasta kohtuotsuse jõusse. Selle tulemusena tunnistas Üldkohus Etaireia Akiniton Dimosíou AE, Thessaloníki kasiino, Mont Parnèsi kasiino ja Athens Resort Casino AE Symmetochoni poolt 2011. aasta lõpliku otsuse vastu esitatud tühistamise nõuete kohta, et nende ese on ära langenud ja puudub vajadus teha nende kohta otsus.
- (14) Seega pidi komisjon meetme uuesti läbi vaatama ja võtma selle kohta vastu uue lõpliku otsuse.
- (15) Loutraki kasiino esitas 14. aprillil 2017 uue kaebuse, milles nõuti, et komisjon võtaks vastu uue lõpliku otsuse, milles sätestatakse, et meede rikub Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõiget 3 ja on siseturuga kokkusobimatu, ning antakse korraldus abi tagasi nõuda.
- (16) Komisjon edastas 17. novembril 2017 uue kaebuse Kreekale ja palus Kreekal selles tõstatatud küsimusi selgitada. Vastusena Kreeka taotlusele esitada kreeka keelde tehtud tõlge, saatis komisjon kreekakeelsed dokumendid uuesti 20. detsembril 2017. Kreeka vastas komisjonile 26. jaanuaril 2018.

2. HINNATAV MEEDE

2.1. Meede

- (17) Hinnatav meede on Kreekas kasiinode sissepääsutasude pealt makstavate maksude süsteem, mis kehtis kuni 2012. aasta novembrini. Selle süsteemi alusel nõuti Kreekas kasiinode sissepääsutasude pealt diferentseeritud määraga maksu, tuginedes sellele, kas kasiino on avalik-õiguslik või eraõiguslik.
- (18) Alates 1995. aastast peavad kõik Kreeka kasiinod võtma igalt kliendilt sissepääsutasu 15 eurot. Seejärel on nad kohustatud maksuma 80 % sellest summast (12 eurot) Kreeka riigile sissepääsutasudelt makstava maksuna. Neil on õigus jätta ülejäänud 20 % tasust (kolm eurot) endale, mida käsitletakse pääsme väljastamise tasuna ja mis katab nende kulud.
- (19) Praktikaks oli riigile kuuluvate kasiinode (edaspidi „avalik-õiguslikud kasiinod“) ja eraõigusliku Thessaloníki kasiino puhul kohaldatud kasiinode nõutava sissepääsutasu taseme suhtes erandit. Need kasiinod peavad võtma igalt sissepääsu saavalt kliendilt kuus eurot. Seejärel on nad kohustatud maksuma 80 % sellest summast (4,80 eurot) Kreeka riigile sissepääsutasudelt makstava maksuna. Neil on õigus jätta ülejäänud 20 % tasust (1,20 eurot) endale, mida käsitletakse pääsme väljastamise tasuna ja mis katab nende kulud.

⁽¹⁾ Komisjoni 24. mai 2011. aasta otsus 2011/716/EL (ELT L 285, 1.11.2011, lk 25).

⁽²⁾ Kohtuotsus, Üldkohus, 11. september 2014 riigiabi kohta, mida Kreeka andis teatavatele Kreeka kasiinodele (riigiabi C 16/10 (ex NN 22/10, ex CP 318/09)), Kreeka vs. komisjon, kohtuasi T-425/11, ECLI:EU:T:2014:768.

⁽³⁾ Kohtu määrus, 22. oktoober 2015, Euroopa Komisjon vs. Kreeka, kohtuasi C-530/14 P, ECLI:EU:C:2015:727.

- (20) Meetme tulemusena kannavad eraõiguslikud kasiinod sissepääsu saanud kliendi eest riigile 12 eurot, samal ajal kui avalik-õiguslikud kasiinod ja Thessaloníki kasiino kannavad sissepääsu saanud kliendi eest riigile 4,80 eurot. Seadusega lubatakse kasiinodel võimaldada teatavatel asjaoludel klientidele tasuta sissepääs ning sel juhul on nad kohustatud maksma riigile sissepääsult maksu kas 12 eurot või 4,80 eurot sissepääsu saanud kliendi eest, ehkki nad ei ole sissepääsutasu võtnud.

2.2. Asjaomased Kreeka õiguse sätted

- (21) Enne Kreeka kasiinoturu liberaliseerimist 1994. aastal tegutses Kreekas üksnes kolm kasiinot – Mont Parnèsi, Kérkyra ja Rhodose kasiino. Sel ajal olid need kasiinod avalik-õiguslikud ettevõtjad ja nende kui riigile kuuluvate klubide tegevust juhtis Kreeka riiklik turismiamet (EOT) ⁽¹⁾. Nende kasiinode võetavate sissepääsutasude hind kehtestati EOT peasekretäri otsustega ⁽²⁾ ja oli 1 500 Kreeka drahmi (ligikaudu 4,50 eurot) või 2 000 Kreeka drahmi (ligikaudu kuus eurot). Pärast euro kasutuselevõttu Kreekas 2002. aastal kehtestati avalik-õiguslike kasiinode sissepääsutasuks kuus eurot.
- (22) Kreeka kasiinoturg liberaliseeriti 1994. aastal seaduse nr 2206/1994 ⁽³⁾ vastuvõtmisega, kui senistele avalik-õiguslikele kasiinodele lisandus kuus vastasutatud eraõiguslikku kasiinot. Seaduse nr 2206/1994 artikli 2 lõikes 10 on sätestatud, et teatavates piirkondades asuvate kasiinode sissepääsutasu kehtestatakse ministri otsusega, millega määratakse ka kindlaks see osa sissepääsutasust, mis läheb Kreeka riigi tuludesse. Rahandusministri 16. novembri 1995. aasta otsusega ⁽⁴⁾ (edaspidi ministri 1995. aasta otsus⁴) nähti ette, et alates 15. detsembrist 1995 peavad kõik seaduse nr 2206/1994 ⁽⁵⁾ reguleerimisalasse kuuluvate kasiinode pidajad küsima 5 000 Kreeka drahmi suurust sissepääsutasu (ligikaudu 15 eurot) ⁽⁶⁾. Ministri 1995. aasta otsuse kohaselt pidid kasiinoettevõtjad seaduse kohaselt lisaks jätma endale 20 % hinnast (sealhulgas tasutav käibemaks) pääsme väljastamise tasuna ja kulude katmiseks, ning ülejäänud osa käsitleti riigile tasutava maksuna ⁽⁷⁾. Ministri 1995. aasta otsusega sätestati, et kasiinod võivad teatavatel juhtudel võimaldada tasuta sissepääsu ⁽⁸⁾. Isegi nendel juhtudel pidid kasiinod maksma seadusega ette nähtud sissepääsutasust 80 % riigile, olenemata asjaolust, et nad ei saanud sellistel juhtudel sissepääsutasu ⁽⁹⁾. Ministri 1995. aasta otsuse kohaselt pidid kasiinod tasuma maksu kord kuus ⁽¹⁰⁾. Samuti nähti ministri otsusega ette konkreetset allahindlused pääsmetele, mis kehtivad 15 või 30 päeva ⁽¹¹⁾. Kui Kreeka võttis 2002. aastal kasutusele euro, kehtestati standardne kasiinode sissepääsutasu 15 eurot.

⁽¹⁾ Kolme kasiinot juhtis EOT klubidena seaduse nr 1624/1951, dekreediga nr 4109/1960 ja seaduse nr 2160/1993 alusel. EOT kui Kérkyra ja Mont Parnèsi kasiino pidaja õigusjärglane tegutses hiljem seaduste nr 2636/1998 ja 2837/2000 alusel Elliniki Etairea Touristikis Anaptyxis (Kreeka turismi arendamise ettevõte, ETA), mis kuulus täielikult Kreeka riigile. ETA juhtis mõlema kasiino tegevust seni, kuni nad said seaduse nr 3139/2003 alusel litsentsi. Rhodose kasiino tegevust juhtis ETA seni, kuni kasiino sai 1996. aastal litsentsi.

⁽²⁾ Täpsemalt on EOT peasekretäri otsused (välja antud kooskõlas seadusega nr 1624/1951 ja dekreediga nr 4109/1960) järgmised: EOT 21. novembri 1991. aasta otsus nr 535633 (millega kehtestatakse Mont Parnèsi kasiino sissepääsutasuks 2 000 Kreeka drahmi); EOT 24. märtsi 1992. aasta otsus nr 508049 (millega kehtestatakse Kérkyra ja Rhodose kasiino sissepääsutasuks 1 500 Kreeka drahmi); EOT 24. novembri 1997. aasta otsus nr 532691 (millega suurendati Kérkyra kasiino sissepääsutasu 2 000 Kreeka drahmini).

⁽³⁾ Seadus nr 2206/1994 kasiinode loomise, töökorralduse, haldamise ja järelevalve ning muude küsimuste kohta, Νόμος 2206, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 62 – 20.4.1994.

⁽⁴⁾ Ministri 16. novembri 1995. aasta otsus Y.A 1128269/1226/0015/ΠΟΛ.1292 – ΦΕΚ 982/B/1995.

⁽⁵⁾ Ministri 1995. aasta otsuse § 1: „Kasiinoettevõtjad (seadus nr 2206/1994) on alates 15. detsembrist 1995 kohustatud väljastama pääsme ühe inimese kohta vastavalt järgmiste paragrahvide erisätetele.“

⁽⁶⁾ Ministri 1995. aasta otsuse § 5: „Ühtne mänguautomaatide ja mängulaudade alale pääsme hind on viis tuhat (5 000) Kreeka drahmi.“

⁽⁷⁾ Ministri 1995. aasta otsuse § 7 lõige 1: „20 % pääsme koguväärtusest jääb kasiinoettevõtjale tasuna pääsme väljastamise eest ja kulude katmiseks, sh tasutav käibemaks; ülejäänud osa on riigile tasutav maks.“

⁽⁸⁾ Ministri 1995. aasta otsuse § 6: „Kui kasiino ei võta kas reklaami eesmärgil või sotsiaalse kohustuse täitmiseks sissepääsutasu, väljastab ta maksumärgiga kassaaparaadist eriseeria või eritotalisaatori pääsme, millel on märged „tasuta“.“

⁽⁹⁾ Ministri 1995. aasta otsuse § 7 lõige 2: „Tasuta pääsmetelt tuleb tasuda riiklik maks asjaomasel päeval kehtiva pääsmehinna alusel, mis on sätestatud käesoleva otsuse §-s 5.“

⁽¹⁰⁾ Ministri 1995. aasta otsuse § 10 lõige 1: „Riiklik maks tasutakse ja eelmisel kuul kogutud riikliku maksu aruanne esitatakse asjaomasele tulumaksuametile iga kuu kümnendaks kuupäevaks.“

⁽¹¹⁾ Ministri 1995. aasta otsuse § 8 lõiked 1 ja 2: „Võttes arvesse § 2–7, on [kasiinoettevõtjatel] *mutatis mutandis* lubatud väljastada pikaajalisi pääsmeid kehtivusega 15 või 30 järjestikust päeva või üks kalendrikuu (vastavalt vajadusele). Selliste pikaajaliste pääsmete väärtuselt võib teha allahindlust järgmiselt:

- 15 päeva kehtivate pääsmete puhul 40 % 15 päevapääsme koguväärtusest; kui sellised pääsmed väljastatakse kalendri alusel kaheks nädalaks, hõlmab kuu viimane kahenädalane periood ajavahemikku, mis algab 16. kuupäeval ja lõpeb kuu lõpus;
- 30 päeva või kuu aega kehtivate pääsmete puhul 50 % 30 päevapääsme koguväärtusest.“

- (23) Ehkki kasiinode tegevust reguleerivad Kreekas üldiselt seadus nr 2206/1994 ja ministri 1995. aasta otsus, vabastati Mont Parnèsi, Kérkyra ja Rhodose avalik-õiguslikud kasiinod selle seaduse ja otsuse kohaldamisest seni, kuni kasiinode komisjon annab neile litsentsi. Täpsemalt sätestati seaduses nr 2160/1993, et need kasiinod jätkavad EOT klubidena, tuginedes EOT asjaomastele sätetele – nimelt seadus nr 1624/1951, ⁽¹⁾ dekreet nr 4109/1960 ⁽²⁾ ja seadus nr 2160/1993 ⁽³⁾. Selle tulemusena kohaldasid Mont Parnèsi, Kérkyra ja Rhodose kasiinod jätkuvalt kuue euro suurust sissepääsutasu.
- (24) Seevastu kõik uued eraõiguslikud kasiinod, mis asutati pärast seaduse nr 2206/1994 vastuvõtmist, rakendasid ministri 1995. aasta otsust ja kehtestasid kasiinopääsme hinna 15 eurot, välja arvatud Thessaloníki kasiino. Ehkki Thessaloníki kasiino oli asutatud ja saanud litsentsi 1995. aastal seaduse nr 2206/1994 alusel, kohaldas ta väiksemat kuue euro suurust sissepääsutasu, mida kohaldasid avalik-õiguslikud kasiinod kuni 2012. aasta novembrini seaduse nr 2687/1953 ⁽⁴⁾ alusel, milles sätestati, et ettevõtjaid, mis on loodud välisinvesteeringutega, koheldakse vähemalt sama soodsalt kui teisi sarnaseid ettevõtjaid riigis ⁽⁵⁾. Alates litsentsi väljastamisest 1995. aastal kohaldatakse Thessaloníki kasiino suhtes nõuet kanda 80 % kasiinopääsme nimiväärtusest üle riigile ⁽⁶⁾.
- (25) Kreeka kinnitusel tuleks erisätteid, mida kohaldatakse avalik-õiguslike kasiinode suhtes, mis olid olemas enne seadust nr 2206/1994, käsitleda seaduse nr 2206/1994 üldsätete ja ministri 1995. aasta otsuse kohaldamise erandina. Seega kuni asjaomased avalik-õiguslikud kasiinod said seaduse nr 2206/1994 kohase litsentsi, ei kohaldata nende suhtes ministri 1995. aasta otsust, st tavapäraselt 15 euro suurust sissepääsutasu ega nõuet kanda riigile üle 80 % sellest tasust. Kuna avalik-õiguslike kasiinode puhul jäi erandina kehtima kuue euro suurune sissepääsutasu juba kohaldatavate EOT otsuste alusel, mida käsitleti konkreetsete eranditena (varem kehtinud erisätetena), mida seaduse nr 2206/1994 üldsätted ja ministri 1995. aasta otsus ei mõjutanud, maksid avalik-õiguslikud kasiinod üksnes 80 % kuult eurolt. EOT otsuseid käsitleti mittekohaldatavana üksnes juhul, kui kasiinod ei olnud pärast erastamist enam täielikult riigi omandis. Kasiinod hakkasid alles pärast nende erastamist küsima standardset pääsmehinda 15 eurot ja olid kohustatud maksma 15 eurolt 80 % riigile maksuna.
- (26) Täiendavat erandit seaduse nr 2206/1994 üldsätetest ja ministri 1995. aasta otsusest kohaldati Mont Parnèsi kasiino suhtes pärast selle erastamist, tuginedes seadusele nr 3139/2003, milles sätestatakse sõnaselgelt, et Mont Parnèsi kasiino pääsmehinnaks jääb kuus eurot.
- (27) 2000. aastal võttis Mont Parnèsi kasiino ja Kérkyra kasiino käitamise EOT-lt üle Ellinika Touristika Akinita AE (edaspidi „ETA“), mis kuulus täielikult Kreeka riigile. Alates 2000. aasta lõpust ja kuni nendele kasiinodele litsentsi andmiseni seaduse nr 2206/1994 alusel 2003. aastal hakkas ETA ⁽⁷⁾ alguses vabatahtlikult ja hiljem seaduse nr 2919/2001 artikli 24 alusel kohandama järk-järgult kasiinode suhtes seaduses nr 2206/1994 sätestatud kohustusi, et valmistada ette nende varem riigile kuulunud kasiinoklubide muutmist täielikult litsentsitud kasiinodeks ja nende erastamist. Selle üleminekuperioodi ajal maksis ETA riigile 80 % kuue euro suurusest Mont Parnèsi ja Kérkyra kasiino suhtes tehtud otsus, et tema suhtes kehtestatud pääsmehinnast. Komisjonile esitatud teabe põhjal ei ole uut ministri otsust tehtud ja Kérkyra kasiino jätkas kuue euro suuruse sissepääsutasu kohaldamist kuni erastamiseni 2010. aasta augustis, ⁽⁸⁾ mil ta hakkas kohaldama 15 euro suurust sissepääsutasu.

⁽¹⁾ Seadus nr 1624/1951 Kreeka turismiameti loomist käsitleva seaduse nr 1565/1950 ratifitseerimise, muutmise ja täiendamise kohta, Νόμος 1624, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 7 – 8.1.1951.

⁽²⁾ Dekreet nr 4109/1960, millega muudetakse ja täiendatakse Kreeka turismiametit käsitlevaid õigusakte ja teatavaid muid sätteid, Νομοθετικό Διάταγμα 4109, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 153 – 29.9.1960.

⁽³⁾ Seadus nr 2160/1993 turismi ja muude küsimuste kohta, Νόμος 2160, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 118 – 19.7.1993.

⁽⁴⁾ Seadus nr 2687/1953 investeeringute ja väliskapitali kaitse kohta, Νομοθετικό Διάταγμα 2687, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 317 – 10.11.1953.

⁽⁵⁾ Thessaloníki kasiino suhtes tehti otsus, et tema suhtes kehtivad seaduse nr 2687/1953 sätted, presidendi dekreedid Π.Α. 290/1995 (millega kiidetakse heaks väliskapitaliinvesteering, mille tegi Hyatt Regency Hotel and Tourism Enterprise, Προεδρικό Διάταγμα 290, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 163 – 9.8.1995) alusel, mille kohaselt tunnustati see kasiino Mont Parnèsi ja Kérkyra kasiinodega sarnaseks.

⁽⁶⁾ Vt menetluse algatamise otsuse punktid 16, 17 ja 18.

⁽⁷⁾ Mont Parnèsi kasiinot käitas Elliniko Kasino Parnithas A.E. (EKP), mis loodi 2001. aastal ETA tütarettevõtjana ja kuulus täielikult Kreeka riigile.

⁽⁸⁾ Ametliku uurimismenetluse käigus Kreeka ametiasutuste esitatud teabe põhjal erastati Kérkyra kasiino 30. augustil 2010, mil kogu Elliniki Kazino Kerkyras AE (EKK) aktsiakapital müüdi pärast rahvusvahelist pakkumismenetlust V&T Corfu Ependyseis Casino AE-le, mille asutas edukas pakkuja konsortsium Vivere Entertainment Emporiki & Symmetochon AE – Theros International Gaming Inc. EKK oli loodud 2001. aastal ETA tütarettevõtjana.

- (28) Rhodose kasiinole anti seaduse nr 2206/1994 kohane litsents 1996. aastal ⁽¹⁾. Samas jätkas kasiino alandatud pääsmehinna kohaldamist kuni 1999. aastani ja kehtestas 15 euro suuruse hinna alles pärast kasiino erastamist 1999. aasta aprillis.
- (29) 2012. aasta novembris kehtestas Kreeka uue õigusakti, ⁽²⁾ millega kehtestatakse seadusega ettenähtud sissepääsutasu kuus eurot kõikidele ehk nii avalik- kui ka eraõiguslikele kasiinodele, tingimusel et kõik kasiinod on kohustatud jätma 20 % (1,20 eurot) sissepääsutasust tasuna pääsme väljastamise eest ja kulude katmiseks ning kandma iga kuu riigile ülejäänud 80 % (4,80 eurot), mis moodustab riigile tasutava maksu. Kreeka on kinnitanud, et see õigusakt kehtib ka praegu.

3. MENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED

- (30) Komisjon algatas ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 2 kohase ametliku uurimise, sest tal olid kahtlused, et tegemist võib olla mitut Kreekas asuvat konkreetselt tuvastatud kasiinot soodustava maksualase diskrimineerimisega, kuna nende kasiinode maksustamise kord oli soodsam kui muude riigis asuvate kasiinode oma.
- (31) Komisjon leidis, et vaidlustatud meede kaldus kõrvale üldistest õigusnormidest, millega kehtestati kasiinode sissepääsutasudele tavapärased maksumäärad, ja seega parandati sellega abisaajate konkurentsivõimet.
- (32) Vaidlustatud meede vähendas Kreeka riigi tulusid ja sellega anti eelis väiksema sissepääsutasuga kasiinodele. Komisjon vastas Kreeka ametiasutuste väitele, mille kohaselt said väiksemast sissepääsutasust otsestelt kasu kliendid, et tarbijate toetamine võib endast kujutada ettevõtjatele riigiabi andmist, kui see sõltub selle ettevõtja tarnitava kauba või osutatava teenuse kasutamisest ⁽³⁾.
- (33) Samuti märkis komisjon, et maksustamise taset ei määratud kindlaks vastavalt iga üksiku kasiino olukorrale; ⁽⁴⁾ komisjon järeldas esialgu, et meede on valikuline ⁽⁵⁾.
- (34) Komisjon leidis, et vaidlustatud meetmega moonutati konkurentsi kasiinode vahel Kreekas ja ettevõtete omandamise turul Euroopas. Komisjoni sõnul austas ta täielikult liikmesriikide õigust reguleerida oma territooriumil hasartmänguvaldkonda kooskõlas liidu õigusega, kuid ta ei nõustunud sellest tuleneva järeldusega, et kõnealune meede ei saanud moonutada konkurentsi ega mõjutanud liikmesriikidevahelist kaubandust. Asjaomase majandusharu ettevõtjad on sageli rahvusvahelised hotellikontsernid, kelle investeerimisotsuseid võib kõnealune meede mõjutada, ja turistid võivad Kreekat külastada just kasiinode pärast. Sestap järeldas komisjon, et meede võis moonutada konkurentsi ja mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust ⁽⁶⁾.
- (35) Komisjon leidis esialgu, et meede on ebaseaduslik abi, sest Kreeka ametiasutused rakendasid seda komisjoni eelneva heakskiiduta, ja et abi suhtes kehtis seega sel ajal kohaldatava menetlusmääruse (nõukogu määrus (EÜ) nr 659/1999) ⁽⁷⁾ artiklit 15 seoses tagasi nõudmisega ⁽⁸⁾.
- (36) Komisjoni arvates ei olnud alust arvata, et vaidlustatud meede on siseturuga kokkusobiv; meede tundus olevat põhjendamatu tegevusabi sellest kasu saanud kasiinodele ⁽⁹⁾.
- (37) Komisjon märkis, et kui tema kahtlused, et meede sisaldas siseturuga kokkusobimatut riigiabi, leiavad kinnitust, on ta menetlusmääruse artikli 14 lõike 1 alusel kohustatud andma Kreekale korralduse abi abisaajatelt tagasi nõuda, välja arvatud juhul, kui see oleks vastuolus õiguse üldpõhimõttega ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ Ministri 29. mai 1996. aasta otsuse nr T/633 alusel.

⁽²⁾ Seadus nr 4093/2012, 12. novembri 2012. aasta ametlik teataja I 222.

⁽³⁾ Vt menetluse algatamise otsuse punktid 19–23.

⁽⁴⁾ Vt menetluse algatamise otsuse punktid 26, 27, 28 ja 37.

⁽⁵⁾ Vt menetluse algatamise otsuse punktid 24–29.

⁽⁶⁾ Vt menetluse algatamise otsuse punktid 30, 31 ja 32.

⁽⁷⁾ Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrus (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa liidu toimimislepingu artikli 108 kohaldamiseks (EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1).

⁽⁸⁾ Vt menetluse algatamise otsuse punktid 34 ja 35.

⁽⁹⁾ Vt menetluse algatamise otsuse punktid 36, 37 ja 38.

⁽¹⁰⁾ Vt menetluse algatamise otsuse punktid 39 ja 40.

4. KREEKA JA HUVTATUD KOLMANDATE ISIKUTE MÄRKUSED

- (38) Komisjon sai ametliku uurimismenetluse jooksul märkuseid Kreekalt, Mont Parnësi kasiinolt, Thessaloníki kasiinolt ja Loutraki kasiinolt.

4.1. Kreeka ning Mont Parnësi kasiino ja Thessaloníki kasiino märkused

- (39) Kuna abi saavate Mont Parnësi kasiino ja Thessaloníki kasiino esindaja märkused ja Kreeka ametiasutuste esitatud märkused on põhimõtteliselt ühesugused, esitatakse käesolevas punktis nende kõikide kokkuvõte.
- (40) Nii Kreeka kui ka Mont Parnësi kasiino ja Thessaloníki kasiino vaidlustavad riigiabi olemasolu põhjendusel, et riik ei loobu tulust või, isegi kui ta loobub, ei saa kasiinod mingit eelist.
- (41) Kreeka ametiasutused väidavad, et hinnaerinevus on üksnes hindade reguleerimise küsimus, sest kehtestatud maksu võetakse väljastatud pääsmete hinnalt ühtse määra alusel.
- (42) Kreeka ametiasutuste sõnul on sissepääsutasu kehtestamise ja riigile maksu maksmise nõude eesmärk takistada väikese sissetulekuga isikuid mängimast hasartmänge, mitte koguda riigile tulu. Asjaolu, et sissepääsutasu võtmisega kogutakse riigile ka tulu, ei muuda selle kui kontrollimeetme olemust. Sellest tulenevalt leiavad Kreeka ametiasutused, et nõue, mille kohaselt tuleb pääse väljastada kasiino hasartmängualale sisenevale kliendile kindlaksmääratud hinna eest, on halduskontrollimeede, millega kehtestatakse tasu, mis ei ole maks ja mida ei saa käsitada maksukoormusena, nagu on sedastatud Riiginõukogu (Kreeka kõrgeim halduskohus) otsuses nr 4027/1998.
- (43) Eri kasiinode hindade erinevuse kohta väidab Kreeka, et eri kasiinode majanduslik ja sotsiaalne olukord on erinev ning see ei ole võrreldav. Kreeka ametiasutused väidavad, et tasude erinevust õigustab üldine huvi: nad väidavad eelkõige, et eri kasiinode olukord õigustab eri pääsmehindade kehtestamist kasiinodele, mis asuvad suurlinnade lähedal [...], ja kasiinodele, mis asuvad sellises maapiirkonnas [...], kus elab peamiselt maaelanikkond, kelle sissetulekud on (enamasti) väiksemad ja haridustase madalam ja keda tuleb rohkem takistada hasartmänge mängimast kui linnaelanikke, ning on sellise tavaga täielikult kooskõlas.
- (44) Kaebuse esitaja (Loutraki kasiino) on märkinud, et kui Kérkyra kasiino 2010. aastal erastati, tõusis selle sissepääsutasu kuult eurolt 15 eurole; Kreeka ametiasutused vastavad, et Kérkyra saare kõrvaline geograafiline asukoht tähendab seda, et kõnealune kasiino ei konkureeri muude Kreeka kasiinodega, nii et see ei saa konkurentsi moonutada. Kreeka ametiasutused väidavad lisaks, et Kérkyra elanike kaitsmise eesmärgil on oluline muuta sissepääsutasu hoiatavaks, sest kasiino tegutsemistingimuste erastamisjärgne muutmine pikendab vältimatult märkimisväärselt selle lahtiolekuaegu ning tõstab tegevuse üldist taset ja suurendab kasiino atraktiivsust.
- (45) Isegi kui väikese sissepääsutasuga kasiinodele anti eelis, sest need meelitavad ligi rohkem kliente, siis Kreeka ametiasutused ning Mont Parnësi kasiino ja Thessaloníki kasiino vaidlustavad seisukoha, et sellega kaasnes tingimata riigitulude vähenemine. Samuti ei ole kindel, et kui sissepääsutasu oleks suurem, tooksid väidetavad abisaajad riigile suuremat tulu, nii et väidetav tuludest ilmajäämine on oletuslik. Kreeka ametiasutused ning Mont Parnësi kasiino ja Thessaloníki kasiino väidavad, et väiksemast sissepääsutasust saavad kasu kliendid ja et kasiinole jääv hinnaosa on suurem kasiinodes, mille sissepääsutasu on 15 eurot, mis on kasulik suurema sissepääsutasuga kasiinodele.
- (46) Kreeka ametiasutused ning Mont Parnësi kasiino ja Thessaloníki kasiino väidavad ka seda, et mõju konkurentstile ja kaubandusele puudub, sest iga kasiino teenindab kohalikku turgu. Nad vaidlustavad menetluse algatamise otsuses väidetud konkurentsi võimaluse muude hasartmänguliikidega ja juhivad tähelepanu sellele, et internetipõhiste hasartmängude harrastamine on Kreekas praegu ebaseaduslik.
- (47) Kreeka ametiasutused ning Mont Parnësi kasiino ja Thessaloníki kasiino väidavad, et isegi kui nõustuda sellega, et kuue euro suurune vähendatud sissepääsutasu võis või võib veel mõjutada välisriigi äriühingu otsust investeerida Kreekas asuvasse kasiinosse, saaks välisriigi äriühing alati tugineda seadusandlikule dekreedile nr 2687/1953, nagu Hyatt Regency Xenodocheiaki kai Touristiki (Thessaloníki) AE tegi Thessaloníki kasiino puhul.

- (48) Kaebuse esitaja väidab, et abisaajad saavad võimaldada tasuta sissepääsu, samal ajal kui tuleb ikkagi tasuda 80 % suurune maks, mis kaebuse esitaja sõnul näitab väga selgelt, et kõnealune meede on riigiabi; Kreeka ametiasutuste sõnul on selline tava erandlik, sest kasiinod kasutavad seda võimalust selleks, et võimaldada tasuta sissepääs peamiselt VIPidele või kuulsatest isikutest klientidele, ja selline tava on vastuolus maksuseadusega (seadus nr 2238/1994), sest pääsmehinnast 80 % maksmist riigile ettevõtte enda vahenditest ei peeta tootlikuks kulutuseks ning seda ei saa äriühingu tuludest maha arvata, nii et selliselt tegutseval äriühingul on suur maksukoormus.
- (49) Kreeka ametiasutused ning Mont Parnèsi kasiino ja Thessaloníki kasiino juhivad komisjoni tähelepanu ka muudele kasiinodevahelistele erinevustele, mis tulenevad mitmesugustest maksu- ja reguleerivatest meetmetest. Nende sõnul annavad kõnealused erinevused eelise kaebuse esitajale Loutraki kasiinole ja tasakaalustavad eelised, mida abisaajad saavad tänu väiksemale sissepääsutasule. Iga kasiino maksab osa aastast brutokasumist riigile; siin viidatud peamine meede on selline, mille kohaselt nõuab seadus Loutraki kasiinolt väiksemat osa kui teistelt. Selle punkti puhul täheldab komisjon kõigepealt, et need Kreeka ametiasutuste ning Mont Parnèsi kasiino ja Thessaloníki kasiino viidatud muud meetmed võivad nende olemasolul kujutada endast eraldi abimeedet Loutraki kasiino heaks, kui kõik liidu kehtivas riigiabiõiguses sätestatud tingimused on täidetud. Igal juhul on need meetmed hinnatavatest meetmetest eraldi ning ei ole seega käesoleva otsusega hõlmatud.
- (50) Kreeka ametiasutused ning Mont Parnèsi kasiino ja Thessaloníki kasiino ei ole esitanud märkusi abi kokkusobivuse ega õiguspärasuse kohta.
- (51) Vastusena kaebuse esitaja uutele 14. aprilli 2017. aasta väidetele ja eelkõige väitele, et abisaavate kasiinode suurem atraktiivsus, mis tuleneb väiksemast sissepääsutasust ja ulatuslikust tasuta pääsmete andmise tavast, tõi kaasa nõudluse moonutamise ja suurema kogutulu ning andis seega eelise (vt põhjendus 56), kinnitavad Kreeka ametiasutused, et ei väiksemad sissepääsutasud ega tasuta pääsmete andmine ei ole asjaomaste kasiinode kogutulu suurenemisega korrelatsioonis.

4.2. Loutraki kasiino märkused

- (52) Loutraki kasiino väidab, et siseriiklikes õigusaktides sätestatud meetmed kujutavad endast maksualast diskrimineerimist teatavate kasiinode kasuks, niivõrd kui ühtset 80 % suurust maksu, mis tuleb tasuda riigile kasiinode sissepääsutasu pealt, kohaldatakse eri maksubaaside suhtes, nimelt riigi kehtestatud kahe eri sissepääsutasu suhtes. Abi saanud kasiinode sissepääsutasu on oluliselt väiksem kui muude kasiinode sissepääsutasu (15 euro asemel kuus eurot), mistõttu jääb riigil tulu saamata, ja sellest tulenevat konkurentsimoonutust arvesse võttes kujutab see endast riigiabi.
- (53) Peale selle väidab Loutraki kasiino, et meede ei ole objektiivselt põhjendatud, sest väiksema sissepääsutasu kehtestamine abi saanud kasiinodele on tegelikult vastuolus sotsiaalse eesmärgiga ning Riiginõukogu otsuses nr 4027/1998 käsitletud kasiinode sissepääsutasu kehtestamise põhjenduste ja tunnustega. Loutraki kasiino sõnul ei ole alust väita, et halduskontrolli ja sotsiaalkaitset saab tagada eri hinnaga pääsmete kaudu – Mont Parnèsi kasiinos, mis asub üksnes ligikaudu 20 km kaugusel Ateena kesklinnast, maksab sissepääs kuus eurot, samal ajal kui Loutraki kasiinos, mis asub ligikaudu 85 km kaugusel Ateena kesklinnast, maksab sissepääs 15 eurot ning Thessaloníki kasiinos, mis asub ligikaudu 8 km kaugusel Thessaloníki kesklinnast, maksab sissepääs kuus eurot, samal ajal kui Chalkidike kasiinos, mis asub ligikaudu 120 km kaugusel Thessaloníki kesklinnast, maksab sissepääs 15 eurot.
- (54) Loutraki kasiino sõnul on Kreeka varem väitnud, et alandatud, kuue euro suurune sissepääsutasu oli põhjendatud iga abi saanud kasiino konkreetse olukorraga, mis oli peamiselt seotud selle geograafilise asukohaga (mis määrab teatavad majanduslikud, sotsiaalsed, demograafilised ja muud iseärasused), kuid kui Kérkyra kasiino 2010. aasta augustis erastati, hakkas ta võtma sissepääsu eest 15 eurot ega selgitanud, miks see eriolukord enam ei kehtinud.
- (55) Loutraki kasiino väidab Kreeka ja Mont Parnèsi kasiino viidatud eraldi meetmete kohta, mis annavad nende arvates Loutraki kasiinole eelise, kujuures peamine eelis seisneb selles, et Loutraki kasiino maksab riigile väidetavalt väiksema osa aastast brutokasumist kui teised kasiinod, et ta on ametiasutustega sõlmitud eraldi kokkuleppe alusel tasunud tegelikult sama suure summa kui tema konkurendid.

- (56) Loutraki kasiino rõhutab oma uutes 14. aprilli 2017. aasta väidetes, mis esitati pärast seda, kui Üldkohus tunnistas 2011. aasta lõpliku otsuse kehtetuks, et kõnealuse meetmega antud eelis seisneb abisaajate kasiinode suuremas atraktiivsuses, samuti abisaajate kogutulu kaasnevas suurenemises. Loutraki kasiino sõnul peaks komisjon selle eelise kindlaks tegema ja võtma vastu uue lõpliku otsuse, milles leitakse, et asjaomane meede on andnud abisaajatele sellise eelise, võttes arvesse kogu teavet, mille Kreeka ametiasutused on 2011. aasta lõplikule otsusele eelnenud menetluse jooksul esitanud.
- (57) Lisaks väidab Loutraki kasiino, et abisaajate kasiinode ulatuslik tava anda tasuta pääsmeid kujutab endast antud eelise sõltumatut kolmandat elementi. Seoses selle elemendiga palub Loutraki kasiino esitada komisjonil kogu teabe ja kõik tõendid, mida on vaja, et teha kindlaks, et tasuta pääsmete andmise tava oli tavapärase ja ulatuslik ning ületas ministri 1995. aasta otsuses sätestatud erandi eesmärgid.
- (58) Loutraki kasiino väidab, et meede vastab ka muudele riigiabi kriteeriumidele ega ole siseturuga kokkusobiv ning et seepärast peaks komisjon võtma vastu uue lõpliku otsuse, milles kinnitatakse, et meede on jõustatud ebaseaduslikult, rikkudes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõiget 3, ning andma korralduse eelis tagasi maksta.

5. MEETME HINDAMINE

- (59) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohaselt on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust. Abi kvalifitseerimiseks riigiabina selle sätte tähenduses peavad olema täidetud kõik selles sättes ette nähtud tingimused. Esiteks peab olema olemas riigipoolne sekkumine või sekkumine riigi ressursside kaudu. Teiseks peab sekkumine kahjustama liikmesriikidevahelist kaubandust. Kolmandaks peab see andma abisaajale valikulise eelise. Neljandaks peab see kahjustama või ähvardama kahjustada konkurentsi ⁽¹⁾.
- (60) Mis puudutab abi kindlaks tegemise kolmandat tingimust, siis eristatakse eelise ja valikulisuse tingimusi, tagamaks, et riigiabi ei kujuta endast mitte kõik riigipoolsed meetmed, millega antakse eelis (st parandatakse ettevõtja finantsseisundit), vaid ainult need, millega valikuliselt antakse eelis kas teatud ettevõtjatele või teatud ettevõtjakategooriatele või teatud majandussektoritele ⁽²⁾.
- (61) Eelis on iga majanduslik kasu, mida ettevõtja ei oleks saanud tavalistes turutingimustes, st riigi sekkumiseta ⁽³⁾. Oluline on vaid meetme mõju ettevõtjale, mitte riigi sekkumise põhjus ega eesmärk ⁽⁴⁾. Eelis on antud iga kord, kui ettevõtja finantsseisund on riigi sekkumise tagajärjel ja tavalistest turutingimustest erinevatel tingimustel paranenud. Selle hindamiseks peab võrdlema ettevõtja finantsseisundit pärast meetme võtmist olukorraga, milles ettevõtja oleks olnud, kui meetmed ei oleks võetud ⁽⁴⁾. Kuna oluline on vaid meetme mõju, ei puutu asjasse see, kas eelis on ettevõtjale kohustuslik, nii et ettevõtja ei saanud seda vältida ega sellest keelduda ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. detsember 2016, liidetud kohtuasjad C-20/15 P ja C-21/15 P, komisjon vs. World Duty Free Group, ECLI:EU:C:2016:981, punkt 53 ja selles viidatud kohtupraktika.

⁽²⁾ Vt kohtuasjad C-20/15 P ja C-21/15 P, komisjon vs. World Duty Free Group, ECLI:EU:C:2016:981, punkt 56, ja kohtuasi C-6/12, P Oy, ECLI:EU:C:2013:525, punkt 18.

⁽³⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 11. juuli 1996, SFEI jt, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, punkt 60; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 29. aprill 1999, Hispaania vs. komisjon, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, punkt 41.

⁽⁴⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 2. juuli 1974, Itaalia vs. komisjon, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, punkt 13.

⁽⁵⁾ Komisjoni 15. oktoobri 2003. aasta otsus 2004/339/EÜ Itaalia RAI SpA suhtes kohaldatud meetmete kohta (ELT L 119, 23.4.2004, lk 1, põhjendus 69); kohtujurist Fennelly 26. novembri 1998. aasta ettepanek kohtuasjas Prantsusmaa vs. komisjon, C-251/97, ECLI:EU:C:1998:572, punkt 26.

- (62) Meetme konkreetne vorm ei ole samuti oluline, et määrata kindlaks, kas see annab ettevõtjale eelise ⁽¹⁾. Riigiabi mõiste seisukohast ei ole oluline üksnes positiivse majandusliku eelise andmine, vaid eelis võib seisneda ka majanduslikest koormistest vabastamises. Viimane on lai kategooria, mis hõlmab ettevõtja eelarvet tavaliselt koormavate mis tahes kulude vähendamist ⁽²⁾. See hõlmab kõiki olukordi, kus ettevõtjad vabastatakse oma majandustegevuse otsestest kuludest ⁽³⁾.
- (63) Üldkohus leidis 2014. aasta kohtuotsuses, et avalik-õiguslike ja eraõiguslike kasiinode sissepääsu suhtes diferentseeritud maksumääraga maksu kehtestamine Kreekas ei kujuta endast maksu vähendamist avalik-õiguslike kasiinode heaks, mis tekitaks eelise Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Üldkohus märkis: „vaidlustatud meetmest tuleneb, et summad, mille kasiinod maksavad riigile maksuna sissepääsutasudelt, kujutavad endast teatavat protsenti summast, mille iga kasiino saab sissepääsutasudena. Ka ei ole kõne all olev meede [...] sarnane maksubaasi alandamisega, kuna summad, mille iga kasiino peab riigile maksma, moodustavad 80 % sissenõutud sissepääsutasude kogusummast. [...] [K]una riigile tasumisele kuuluv 80 % maks, mida tuleb tasuda kõigil kasiinodel, arvutatakse protsentuaalselt sissepääsutasuna müüdüd piletite müügist tegelikult saadud summast, ⁽⁴⁾ „ei ole asjaolu, et arutusel olevast meetmest tulenevalt maksavad kasiinod, kellele on ette nähtud 6-eurone sissepääsutasu, riigile vähem maksu kui kasiinod, kellele on sissepääsutasuna ette nähtud 15 eurot, piisav selle tuvastamiseks, et esimesse kategooriasse kuuluvatel kasiinodel on antud eelis.“ ⁽⁵⁾
- (64) Euroopa Kohus kinnitas 2015. aasta määruses neid põhjendusi, märkides, et „Üldkohus tugines põhjendatult asjaolule, et kahe Kreeka riigile tagasi makstava absoluutse summa erinevus vastab samale protsentuaalsele osale eri summadest, mida kahe kategooria kasiinod on saanud“ ⁽⁶⁾.
- (65) Eeltoodud silmas pidades teeb komisjon järelduse, et kõnealune meede ei anna eelist Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.
- (66) Mis puudutab tasuta pääsmete andmise tava, siis leidis Üldkohus 2014. aasta kohtuotsuses, et „tasuta pääsmete puhul on soodsamas olukorras kasiinod, kellele on ette nähtud 6-eurone sissepääsutasu, kuna nad maksavad sama suurelt sissepääsutasult (mis võrdub nulliga) riigile väiksemat maksu kui kasiinod, kellele on sissepääsutasuna ette nähtud 15 eurot.“ ⁽⁷⁾ Samas leidis ta seejärel, et kuna kasiinode sissepääsutasude süsteem Kreekas ei anna eelist kasiinodele, mis võtavad kuue euro suurust sissepääsutasu, ei saa tasuta pääsmete süsteemi käsitleda sellisena, et see suurendab selle süsteemi antud eelist ⁽⁸⁾. Ta leidis seejärel, et „kuna kasiino sissepääsutasude süsteemist ei tulene ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses eelist osas, mis puudutab müüdüd pääsmeid ja milles asjaomane liikmesriik võib lubada konkreetsetel ja põhjendatud juhtudel, nagu reklaami eesmärgil või sotsiaalse kohustuse täitmiseks, tasuta pääsmete väljastamist, siis on mõistlik see, kui nimetatud liikmesriik võib kehtestada lisatingimuseks nõude, et maks, mis muul juhul tuleb riigile tasuda, kuulub tasumisele ka juhul, kui pääsmed väljastatakse tasuta.“ ⁽⁹⁾ Seega Üldkohus välistas tasuta pääsmete andmise tavast tuleneva eraldi ja konkreetse eelise olemasolu ⁽¹⁰⁾.
- (67) Euroopa Kohus kinnitas 2015. aasta määruses neid põhjendusi, märkides, et kuna „Üldkohus leidis õigesti, et üksnes erinevus riigile pääsme kohta makstud summade vahel ei anna eelist kasiinodele, mille sissepääsutasu on kuus eurot“, ei saa tasuta pääsmete andmise tava seda eelist suurendada ⁽¹¹⁾.
- (68) Eeltoodud silmas pidades teeb komisjon järelduse, et tasuta pääsmete andmise tava ei anna eelist Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

⁽¹⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 24. juuli 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, punkt 84.

⁽²⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 15. märts 1994, Banco Exterior de España, C-387/92, ECLI:EU:C:1994:100, punkt 13; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 19. september 2000, Saksamaa vs. komisjon, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, punkt 25; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 19. mai 1999, Itaalia vs. komisjon, C-6/97, ECLI:EU:C:1999:251, punkt 15; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 3. märts 2005, Heiser, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130, punkt 36.

⁽³⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 20. november 2003, GEMO SA, C-126/01, ECLI:EU:C:2003:622, punktid 28–31.

⁽⁴⁾ 2014. aasta kohtuotsus, punkt 55.

⁽⁵⁾ Samas, punkt 57.

⁽⁶⁾ 2015. aasta määrus, punkt 35.

⁽⁷⁾ 2014. aasta kohtuotsus, punkt 76.

⁽⁸⁾ Samas, punkt 77.

⁽⁹⁾ Samas, punkt 78.

⁽¹⁰⁾ Samas, punkt 80.

⁽¹¹⁾ 2015. aasta määrus, punkt 55.

- (69) Lisaks väidab kaebuse esitaja, et kasiinode sissepääsutasude süsteem Kreekas toob kaasa avalik-õiguslike kasiinode suurema atraktiivsuse klientide jaoks, tulenevalt väiksemast seadusega sätestatud sissepääsutasust ja suuremast kogutulust (st muude tuluallikate loomine, nagu hasartmängud, majutamine, baari- ja restoraniteenused), mis saadakse lisaklientidelt, kelle on ligi meelitanud väiksem sissepääsutasu. Nii nagu tasuta piletite puhul, arvestades et kasiinode sissepääsutasude süsteem Kreekas ei anna iseenesest eelist avalik-õiguslikele kasiinodele, ei saa väita, et suurem atraktiivsus või lisatulu lisaklientidelt, kelle meelitavad ligi väiksemad sissepääsutasud, annab nimetatud eelise. Igal juhul isegi, kui selle eelise olemasolu tõendataks, siis saavad üksnes eelised, mis on antud otse või kaudselt riigi ressurssidest, kujutada endast riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses ⁽¹⁾. Nagu Euroopa Kohus kinnitas, ei kujuta regulatiivmeetmetest tulenev kaudne negatiivne mõju riigi tuludele endast riigi ressursside ülekannet, kui see on meetme lahutamatu omadus ⁽²⁾. Näiteks ei kujuta endast riigi ressursside üleminekut riigi õigusakt, millega määratakse teatavatele kaupadele miinimumhind ⁽³⁾. Isegi kui Kreeka riigile avalik-õiguslike ja eraõiguslike kasiinode makstud diferentseeritud maksuga kaasneb riigi ressursside vähenemine, ei too riigi ressursside vähenemist kaasa üksnes asjaolu, et avalik-õiguslikel kasiinodel lubati kehtestada väiksem sissepääsutasu kui eraõiguslikel kasiinodel. Seega teeb komisjon järelduse, et kaebuse esitaja väidetavat eelist, isegi kui tõendataks selle olemasolu, ei anta riigi ressurssidest Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.
- (70) Kuna meede peab selleks, et see kujutaks endast riigiabi, vastama kumulatiivselt kõikidele Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud tingimustele, ei ole vaja analüüsida, kas muud tingimused on käesoleval juhul täidetud.

6. JÄRELDUS

- (71) Eeltoodut silmas pidades teeb komisjon järelduse, et kasiinode sissepääsutasude pealt makstavate maksude arvestamise süsteem, mis kehtis kuni 2012. aasta novembrini, ei kujuta endast abi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kasiinode sissepääsutasude pealt makstavate maksude arvestamise süsteem, mis kehtis kuni 2012. aasta novembrini, ei kujuta endast abi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Kreeka Vabariigile.

Brüssel, 9. august 2018

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Margrethe VESTAGER

⁽¹⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 24. jaanuar 1978, Van Tiggele, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, punktid 25 ja 26; kohtuotsus, Üldkohus, 12. detsember 1996, Air France vs. komisjon, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, punkt 63.

⁽²⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 13. märts 2001, C-379/98, PreussenElektra, EU:C:2001:160, punkt 62.

⁽³⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 24. jaanuar 1978, Van Tiggele, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, punktid 25 ja 26.